www.gkabhi.in

RTET 2012 Level-I

भाषा – I : संस्कृतम्

अत्र त्रिंशत् प्रश्नानि सन्ति। सर्वे प्रश्ना: समाधेया:।

प्रस्तुतं गद्यांश सम्यक् पठित्वा निम्नलिखितान् 31 त: 37 त: पर्यन्तम् प्रश्नान् उत्तरयत:

संस्कृतभाषा भारतीयभाषाणां जननी अस्ति। अनया भाषया सर्वा: प्रान्तीयभाषा: अनुप्राणिता: प्रभाविता: च सन्ति। इयं भाषा अतीव सरला मधुरा चास्ति। श्रुति: स्मृति: उपनिषत् पुराणं दर्शनम् अन्यानि च शास्त्राणि संस्कृते एव रचितानि सन्ति। श्रुतय: चतस्र: सन्ति-ऋक्, यजु:, साम, अर्थव इति। श्रुतीनामाशयं स्मृतय: प्रतिपादयन्ति। यद्यपि बह्व्य: स्मृतय: सन्ति तथापि मुनस्मृति: याज्ञवल्क्यस्मृति: चेति द्वे स्मृती प्रसिद्धे स्त:।

31. श्रुतीनामाशयं का: प्रतिपादयन्ति?

(अ) वेदा: (ब) स्मृतय:

(स) श्रुतय: (द) उपनिषद:। (ब)

32. 'यद्यपि' इत्यत्र सन्धि-विच्छेद: क:?

(अ) यदी + अपि (ब) वद्य् + अपि

(स) यदि + अपि (द) यदि + अपी। (स)

33. 'चतस्र:' इत्यस्य पदस्य पुल्लिङ्गे रूपं भवेत् —

(अ) चत्वारि (ब) चतुर:

(स) चतस्त्र: (द) चत्वार:। (द)

34. 'स्त:' इति पदं लङ्लकारे परिवर्तयत —

(अ) आसीत् (ब) आस्ताम्

(स) आसन् (द) आस्ताम्। (ब)

35. 'स्मृति:' इत्यत्र क: प्रत्यय:?

(अ) क्तिन् (ब) ति:

(स) तिप् (द) क्त। (अ)

www.gkabhi.in

36. कति स्मृतय: प्रसिद्धा: सन्ति?

(अ) द्वौ (ब) त्रय:

(स) द्वयम् (द) द्वे। (द)

37. "स्मृती" इत्यस्मिंन् पदे का विभक्ति:? किं वचनं च?

(अ) प्रथमा – एकवचनम् (ब) द्वितीया – एकवचनम्

(स) प्रथमा – द्विवचनम् (द) द्वितीया – बहुवचनम् (स)

प्रस्तुतं गद्यांश पठित्वा निम्नलिखिता: प्रश्नासंख्या: 38 त: 44 प्रर्यन्तम् समाधेया:—

दक्षिणात्ये जनपदे काञ्चीनाम नगरी आसीत्। काञ्चीं नगरीं निकषा एक: न्यग्रोधतरु: आसीत्। लघुपतनक: नाम वायस: तं तरुम् अधितिष्ठति स्म। स: एकदा तरुं निकषा कञ्चन दुरात्मानं व्याधम् अपश्यत्। तं दृष्ट्वा स: अचिन्तयत्– "धिक् एतं पापात्मानं य: प्राणिन: हन्ति। किञ्च किम् एतेन निन्दा वचनेन। इदानीं वटवासिन: पक्षिण: बोधयामि, अन्यथा एष: व्याध: तान् ग्रहीष्यति"। तत: स: सर्वान् वटवासिन: पक्षिण: अबोधयत्– "भो: पक्षिण:! दुर्भनसं व्याधं पश्यत, एष: हस्ते तण्डुलान् जालं च गृहीत्वा आगच्छति। जालं प्रसार्य तण्डुलान् विकरिष्यति।। तण्डुलान् खादितुं मा गच्छत, अन्यथा स: भवत: सर्वान् जालेन बद्ध्वा नेष्यति।।

38. वायसस्य नाम किम्?

(अ) दर्मनस: (ब) लघुपत्तनक:

(स) न्यग्रोध: (द) काञ्ची। (ब)

39. 'प्रसार्य' इत्यत्र क: प्रत्यय:?

(अ) यत् (ब) ण्यत्

(स) ल्यप् (द) क्यप् (स)

40. 'दुर्मनसम्' इत्यत्र क: उपसर्ग:?

(अ) दु: (ब) दुस्

(स) दु (द) दुर्। (द)

www.gkabhi.in

41. 'पश्यत' इत्यत्र धातु-लकार - पुरुष वचनानि कानि?

(अ) दृश् = लट् + मध्यम पु. + बहुवचनम्।

(ब) पश् + लोट + मध्यम पु. + एकवचनम्।

(स) दृश + लोट + मध्यम पु. + बहुवचनम्।

(द) दृश् + लङ् + मध्यम पु. + एकवचनम्। (स)

42. धिक् एतं <u>पापात्मनं</u> य: प्राणिन: हन्ति। रेखाङ्कित ते पदे का विभक्ति:?

(अ) द्वितीया (ब) प्रथमा

(स) तृतीया (द) पञ्चमी। (अ)

43. तरुं निकषा कीदृशं व्याधम् अपश्यत्?

(अ) सुखात्मानम् (ब) गतात्मानम्

(स) दुरात्मानम् (द) सत्यात्मानम्। (स)

44. 'कञ्चन' इत्यत्र सन्धि विच्छेद: करणीय:

(अ) किम् + चन (ब) क: + चन

(स) कम् + चन (द) कं + चन। (द)

45. संस्कृतशिक्षणे सम्प्रेषणोपागमे कस्य प्रधानता वर्तते?

(अ) पुस्तकस्य (ब) श्यामपट्टस्य

(स) अध्यापकस्य (द) छात्रस्य। (स)

46. संस्कृताध्यापने दृश्य श्रव्यसाधनं किम्?

(अ) दुरदर्शनम् (ब) ध्वनियन्त्रम्

(स) श्यामपट्ट: (द) एतानि सर्वाणि (स)

47. लघुत्तरात्मक प्रश्नाम् उत्तरसीमा भवेत्

(अ) एकं पदम् (ब) एकं वाक्यम्

(स) वाक्यत्रयम् वा चतुष्टयम् (द) दश वा द्वादशवाक्यानि। (स)

www.gkabhi.in

48. विषयगतकाठिन्यानां ज्ञानं कथं भवति?

(अ) मूल्याङ्कनेन (ब) भाषणेन

(स) श्लोकगानेन (द) परस्परसम्भाषणेन। (अ)

49. शिक्षकः कक्षायां कम् आश्रित्य पाठयति?

(अ) सुधाखण्डम् (ब) पाठ्यपुस्तकम्

(स) श्यामपट्टम् (द) सर्वमम्। (द)

50. अधोलिखितवाक्यस्य वाच्यपरिवर्तन करुत–

सः मां पश्यति।

(अ) तेन अहं दृश्ते

(ब) तेन अहं दृश्यते

(स) तेन अहं पश्ये

(द) तेन मां दृश्ये। (अ)

51. अधोलिखितवाक्यस्य वाच्यपरिवर्तन करुत–

अहं नामं गोपालः।

(अ) अहं नामं गोपालः

(ब) मम नामं गोपालः

(स) मम नामं गोपालः

(द) सम् नामं गोपालः। (स)

52. रेखाङ्किकतं पदम् आधिकृत्य प्रश्ननिर्माण करणीयम्–

लतायां पुष्पाणि सन्ति।

(अ) कस्य (ब) कस्याम्

(स) कस्मिन् (द) किम् (ब)

53. रिक्तस्थानं पूरियित्वा सूक्तिं संयोजयत–

उद्यमेन हि सिध्यन्ति .... न मनोरथैः।

(अ) वस्त्राणि (ब) धनानि

(स) दानानि (द) कार्याणि। (द)

54. "तुम सब मेरे साथ संस्कृत बोलो" अस्य वाक्यस्य संस्कृति अनुवादं कुरुत–

(अ) युयं मम सह संस्कृतं वदत

(ब) यूयं मया सह संस्कृतं वदत

(स) यूयं मया साकं संस्कृतं वदताम्

(द) यूयं मां समं संस्कृत वद। (ब)

55. तुम्हारा नाम क्या है? संस्कृते अनुवादं कुरुत–

(अ) तस्य नाम किम्? (ब) तव नामः किम्?

(स) त्वत् नामं किम्? (द) तव नाम किम्? (द)

56. व्याकरणशिक्षणस्य कोऽयं विधिः?

(अ) निगमनविधिः (ब) आगमनविधिः

(स) आगमननिगमनविधिः (द) सूत्रविधिः। (स)

57. प्राथमिक स्तरे कोऽयं विधि: समुपयुक्त:?

(अ) कथाविधि: (ब) प्रश्नविधि:

(स) उदाहरणविधि: (द) भाषणविधि:। (अ)

58. भाषाशिक्षणस्य कति कौशलानि भवन्ति?

(अ) त्रीणि (ब) द्वे

(स) चत्वारि (द) पञ्चम। (स)

59. संस्कृतभाषाया: श्रवणं सम्भाषाणं च केचन विधिना भवत:?

(अ) पाठशालाविधिना (ब) प्रत्यक्षविधिना

(स) व्याख्याविधिना (द) सूत्रविधिना। (ब)

60. शिक्षणसूत्रं विद्यते–

(अ) सरलात् कठिनं प्रति (ब) कठिनात् कठिनं प्रति

(स) कठिनात् सरलं प्रति (द) सरलात् सरलं प्रति। (अ)

❑❑❑

For Indian GK, Rajasthan GK, Subjective Knowledge Educational Psychology, Sanskrit, Hindi etc.

Follow Website → www.gkabhi.in

Subcribe Youtube → www.youtube.com/ekanshstudy

Subcribe Youtube → https://www.youtube.com/c/GKAbhi